

System sociálních služeb v ČR, na Slovensku, v Nizozemsku a ve Velké Británii

Základní shody a zásadní rozdíly,
shrnutí poznatků
získaných při mezinárodní spolupráci

Mgr. Josef Zdražil

Cíl prezentace

- Poukázat na to podstatné, co nám projekt mezinárodní spolupráce přinesl
- Systémy nejsou dané jednou pro vždy. Mohou být změněny.
- Některé detaily, se nám mohou zdát jako podstatné, ale důležitý je pohled na celek, kterého bychom bez projektu Mezinárodní spolupráce v KPSS dosáhli jen s velkými obtížemi.

Témata prezentace

- Financování sociálních služeb
- Plánování sociální služby s uživatelem
- Kvalita sociálních služeb
- Systém sociálních služeb
- Komunitní plánování sociálních služeb
- Závěr

Financování sociálních služeb

- Anglie – 100% nákladů, předem daný rozpočet, dohoda o financování investic do zařízení sociálních služeb
- Nizozemsko – 100% nákladů, rozpočet dohodnut na 4 roky
- Management sociálních služeb se může soustředit na řízení lidí, na kvalitu služeb.

Financování sociálních služeb

- Slovensko – v první řadě příspěvkové organizace. Soukromé neziskové organizace – jen v případě, že nedostačují kapacity příspěvkových organizací je nakoupena služba pro konkrétního uživatele.
- Příspěvkové organizace mají zajištěný příjem, neziskové organizace jsou nuceny se ucházet o finančně zajištěné klienty.

Financování sociálních služeb

- Česká republika – není záruka dotací na služby, dotace klesají i přes rostoucí ceny a zvyšované nároky na administrativu a kvalitu služeb.
- příspěvek na péči často nestačí na zajištění péče od registrovaných poskytovatelů a je převážně čerpán v rámci rodiny (což je v pořádku)

Financování sociálních služeb

- Neúměrný tlak na ekonomickou efektivitu vyvolává snižování kvality sociálních služeb – může se tak snadno stát, že se poskytují úkony místo toho, aby se poskytovala péče.

Financování sociálních služeb

- Výsledkem je nestabilita sektoru poskytování sociálních služeb, a zejména nízké finanční ohodnocení a nízká prestiž práce v sociálních službách.
- Nejdůležitější a nejrozsáhlejší část práce managementu organizace poskytující služby v sociální oblasti v ČR se zaměřuje na získání finančních prostředků na chod služby.

Plánování sociální služby s uživatelem

- Nizozemsko, Velká Británie, Slovensko – úřad má významný vliv na to, jaká sociální služba bude uživateli poskytována
- Velkou část sociální práce vykonává pracovník úřadu
- V NL a VB týmové posouzení sociální i finanční situace a návrh řešení v dohodě s klientem
- Sociální pracovník poskytovatele se věnuje individuálnímu plánování

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Plánování sociální služby s poskytovatelem

- Česká republika – uživatel jedná o poskytování sociálních služeb přímo s poskytovatelem. Přináší to svobodu volby.
- Úřad nemusí být informován.
- Informace o příjemcích služeb, které jsou financovány z veřejných rozpočtů nejsou k dispozici.
- To vede k neefektivitě systému zejména ve službách sociální prevence.

Kvalita sociálních služeb

- Nizozemsko a Velká Británie – služby jsou na vysoké úrovni, je velmi pestrá nabídka různých úrovní péče a podpory pro uživatele - specializované sociální služby
- Slovensko – nejsou zavedeny standardy kvality, ale mluví se o jejich zavedení, proto v této oblasti čeká poskytovatele na Slovensku spousta práce

Kvalita sociálních služeb

- Nezavedení standardů na Slovensku má pozitiva – sociální služby mohou být zřizovány a poskytovány snadněji a levněji – viz noclehárna v Dubnici nad Váhom.

Kvalita sociálních služeb

- Česká republika – kvalita sociální práce je na vysoké úrovni, je srovnatelná se službami v NL a VB
- Nedostatky jsou v absenci návazných služeb a v menší podpoře pracovních aktivit znevýhodněných osob
- Standardy kvality jsou pozitivní, avšak provází je mnoho negativních jevů

Kvalita sociálních služeb

Pozitiva SQSS:

- Poskytovatelé podnikli celou řadu kroků, které posunuly kvalitu sociálních služeb na vyšší úroveň
- Uživatelé se mohou cítit lépe

Kvalita sociálních služeb

Negativa SQSS:

- Technokraticko-administrativní inspekce kvality vede ke stejnosti služeb,
- Administrativní náročnost není kompenzována finančně, což je na úkor poskytovatelů a tedy i uživatelů,
- Kvalita služeb není důležitá z hlediska financování

Kvalita sociálních služeb

Negativa SQSS:

- Střet zájmů - kraj
- Neúspěch při inspekci neznamená nekvalitní sociální práci
- A přišli bychom i na další, kdybychom chtěli...

System sociálních služeb

Při popisu systému v ČR se můžeme věnovat:

- Financím
- Práci s klientem
- Plánování služeb
- Politické odpovědnosti

System sociálních služeb

Finance:

- Rozhodující část rozdělují MPSV a kraj.
- Města a obce mají jen malý vliv a přispívají jen relativně málo (do 20% rozpočtu organizace)
- Podíl plateb od uživatelů se zvyšuje, ale významný je jen v některých službách

System sociálních služeb

Práce s uživatelem:

- Provádí ji jednotliví poskytovatelé
- Města a obce mají vliv zejména v oblasti sociálně právní ochrany dětí a poskytují také základní sociální poradenství

System sociálních služeb

Plánování služeb:

- Provádí kraj, ale ten nemá dostatek financí, jeho představitelé jsou anonymní, a proto není politicky odpovědný voličům.
- Kraj nekomunikuje s uživateli sociálních služeb

System sociálních služeb

- KPSS na lokální úrovni – umíme naplánovat služby, které potřebujeme, ale nedaří se nám je prosadit přes kraj
- Máme vliv jen na malý objem financí

System sociálních služeb

Politická odpovědnost:

- Politickou odpovědnost mají představitelé měst a obcí. Určuje ji zákon o obcích a očekávání občanů.
- Krajszí úředníci a politici odpovědní za sociální služby jsou pro běžné občany anonymní.
- MPSV je „někde v Praze“

Komunitní plánování sociálních služeb

- KPSS funguje dobře daří se nám naplňovat principy KPSS
- Metoda byla implantována do české praxe z odlišného prostředí a je to znát
- Jsme schopní realizovat dobrý proces zapojení veřejnosti do rozhodování o důležitých věcech v obci, sociální služby však přesahují úroveň obce.

Komunitní plánování sociálních služeb

- Námi používané metody jsou v souladu s dobrou praxí narážíme však na nesystematičnost systému.
- Stále můžeme své procesy KPSS vylepšovat
- Můžeme být kreativnější, reálnější a efektivnější

Komunitní plánování sociálních služeb

- Dokud nebudou finance, plánování služeb a politická odpovědnost na jednom místě, nebudeme schopní dobře plánovat a řídit systém sociálních služeb v souladu s potřebami uživatelů.
- Tím jedním místem je myšlena obec (ORP)
- Takto to funguje v NL, VB i na Slovensku

Závěr - takto je to dnes

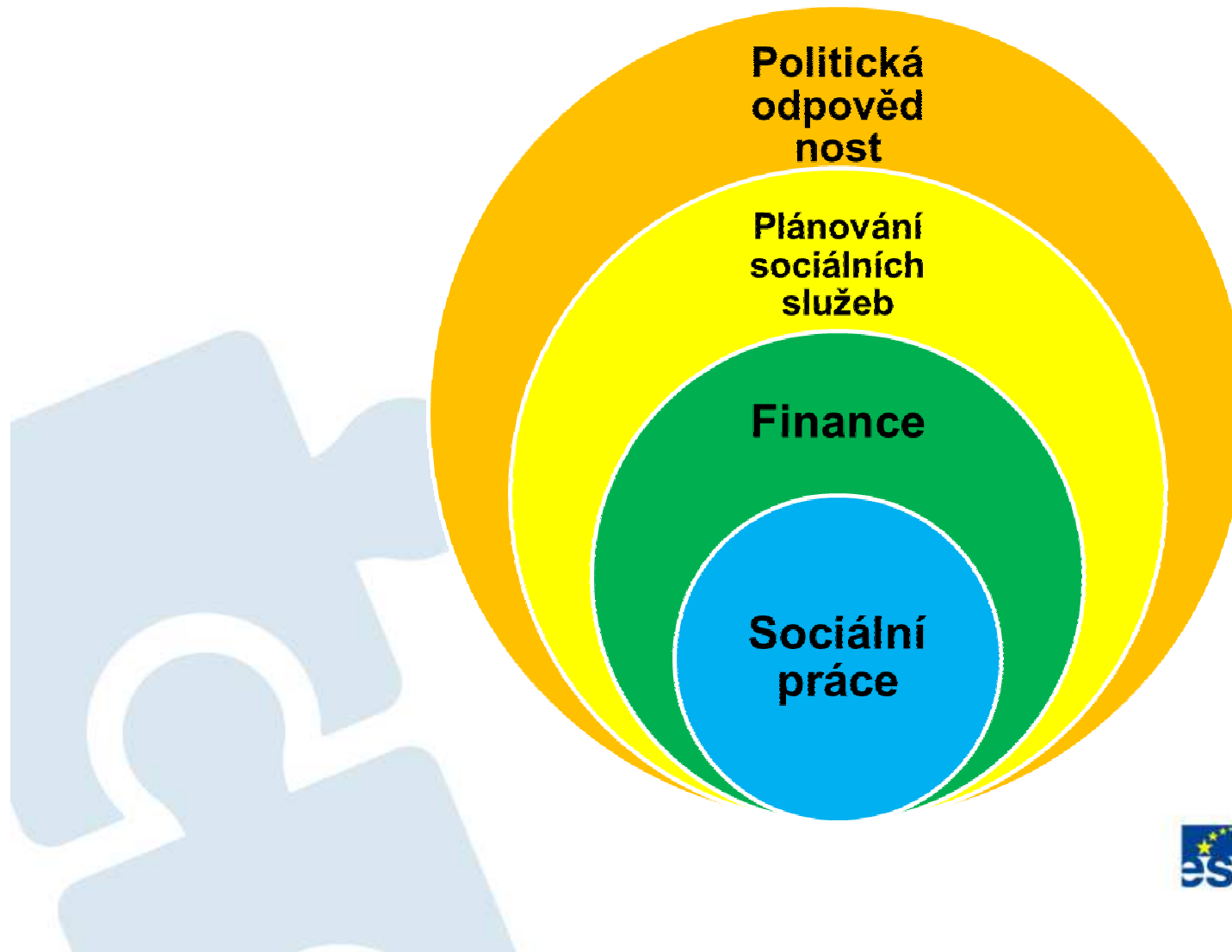
Finance

**Politická
odpovědnost**

**Plánování
sociálních
služeb**

**Sociální
práce**

Takto by to mohlo fungovat lépe

Závěr

Předchůdcem reality je myšlenka, aby realita za něco stála, je potřeba myšlenky podrobit diskusi, a aby ta diskuse za něco stála, je potřeba diskutovat s těmi správnými lidmi.

Diskuse

Děkuji za pozornost.

